

Hvis det danske landbrug skal bevare selvejet, og den danske dyrkningsjord skal forblive på danske hænder, vil det være tvingende nødvendigt at udstykke de konkurstruede industri-landbrug til nye, bæredygtige familielandbrug.

Mens man i flere årtier har sammenlagt landbrug til nogen store enheder, anbefaler Landsforeningen Frie Bønder – Levende Land nu, at man gennem en jordfond udstykker konkurstruede især svinelandbrug til nye, bæredygtige familielandbrug. Det vil også være en god måde at give unge landmænd en chance for at få foden under eget bord.

Udover de konkurstruede virksomheder skal omkring 2000 landbrugsbedrifter skifte ejer inden for en kort årrække, og her kan opsplittning af bedrifterne også være en fornuftig løsning, lyder det fra erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, fra Landbrug & Fødevarers viden center Seges. Kaiser ser fremtidens ejerskifter, som en af de største udfordringer for landbruget sammen med bl.a. den nuværende lave indtjening og den enorme gæld, som også bremser ejerskiftet.

”Så det står lysende klart, at der er nødt til at skulle ske en forandring”, siger bestyrelsesmedlem i Frie Bønder - Levende Land, agrarøkonom og deltidslandmand Henrik Kuske Schou fra Tureby

HKS henviser til at landbrugets økonomi er sat til tælling på grund af flere års meget smal satsning på kornproduktion, primært til foder og så på svin. ”Vi får det samme pr. Kg for svinekød i dag som vi gjorde i 1973, nemlig omkring 9 kr./kg. Og så hjælper det ikke bare at skrue op for produktionen. Samtidig er gælden vokset til over 360 mia. kroner, og banker og kreditforeninger har smækket kassen i for yderligere investeringer i landbruget. Jeg forstår egentlig godt bankerne”, siger Kuske Schou.

”Vi må heller ikke glemme, at det er de meget store enheder, som er årsag til, at vi hvert år eksporterer 11 mio. smågrise ud af landet,” siger Schou. Noget som koster arbejdsplader og som er årsagen til, at Danish Crown nu lukker to slagtelinjer på slagteriet i Ringsted. Noget som for blot få år siden nærmest var utænkeligt.

”Vi må erkende, at landbrugets voldsomme strukturudvikling mod færre enheder, har slået fejl. Vi har ikke set den økonomiske gevinst, som vi blev lovet af visse politikere og ikke mindst af Landbrug & Fødevarer hver gang man ændrede landbrugsloven, så de mange sammenlægninger af jord blev muligt. Samtidig står landbrugets nuværende struktur i vejen for at sikre et fornuftigt generationsskifte, som påvist af cheføkonomen fra Landbrug & Fødevarer”, siger Kuske Schou. Han henviser til, at de unge landmænd ikke kan fremskaffe en kapital på 50-60 mio., som vil være prisen for et af de store landbrug, og aldrig, uanset hvor dygtigt han eller hun er, kan skabe et fornuftigt overskud på så store brug. Og da gennemsnitsalderen for danske landmænd er ret høj (ca. 57 år), står mange landbrug over for at skulle skifte ejere inden for kort tid.

”Derfor skal vi have mere jord på flere hænder. Kom nu i arbejdstøjet!”, slutter Henrik